

Национален статистически институт											
Ключови показатели за България*											
Последни данни: 30 декември 2013 г.											
Следваща актуализация: 2 април 2014 г.											
1. Производство											
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	2,1	5,8	-0,3	-4,6	-2,6	-2,9	0,8	4,1		
2. Индивидуално потребление											
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	-8,4	0,7	-2,4	0,6	4,4	4,9	6,2	6,9		
3. Инвестиции											
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Бруто образуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-18,3	-6,5	0,8	0,8	-0,7	3,1	5,0	1,4	1,2	
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0,1	0,4	2,4	3,4	1,1	1,4	-0,7	0,8	0,2	
4. Пазар на труда											
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-6,2	-3,4	-1,1	-1,1	-0,6	-0,7	0,1	0,8	-0,1	
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7,5	7,6	7,5	7,3	7,9	7,5	4,7	3,4	2,8	
5. Международни трансакции											
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	15561,2	20264,3	20770,2	1761,2	2034,7	2001,2	1936,4	2018,9		
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-18324,8	-22420,4	-24230,4	-2067,6	-2267,7	-1880,6	-2215,2	-2194,2		
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2763,7	-2156,1	-3460,3	-306,3	-233,0	120,6	-278,8	-175,2		
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	-533,1	33,2	-520,8	201,0	203,0	850,2	31,5	-82,6		
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	977,3	1212,7	1209,0	169,9	247,7	112,6	22,9	-114,2		
Портфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-635,4	-357,4	-898,4	-141,6	-122,5	53,4	-56,9	-39,4		
6. Цени											
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	3,0	3,4	2,4	1,2	0,0	-0,7	-1,3	-1,1	-1,0	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	5,5	8,8	9,7	0,3	-1,8	-2,8	2,4	3,7	2,5	
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	5,4	4,7	5,3	0,3	-2,8	-3,0	1,6	-2,8	1,5	
7. Парични и финансови показатели											
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	2010	2011	2012	Юни '13	Юли '13	Август '13	Септ. '13	Окт. '13	Ноем. '13	
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	4,12	3,76	2,25	1,20	1,18	1,09	1,05	1,03		
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	6,4	12,2	8,4	7,7	6,4	7,7	8,1	9,5		
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1,2	3,2	2,8	1,0	0,7	0,4	0,7	0,7		
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	1,48	1,41	1,52	1,48	1,50	1,47	1,46	1,43		
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	130,5	132,1	131,0	132,4	132,4	133,0	133,1	133,4		

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през декември 2013 г. **показателят на доверие в промишлеността** запазва нивото си от предходния месец.

През октомври 2013 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира ръст от 4.1% спрямо съответния месец на 2012 година (по предварителни данни). Увеличение е отчетено в преработващата промишленост - с 5.9%, производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ остава на равнището на съответния месец на предходната година, а в добивната промишленост е регистриран спад от 2.0%.

По предварителни данни **брутният вътрешен продукт (БВП)** през третото тримесечие на 2013 г. възлиза на 21 590 млн. лв. по текущи цени, като на човек от населението се падат 2 971 лева. При среден за тримесечието валутен курс от 1.47704 лв. за щатски долар БВП възлиза на 14 617 млн. долара и съответно на 2 011 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП е 11 039 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 519 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 0.7% на БВП през третото тримесечие на 2013 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През октомври 2013 г. **общият показател на доверие на потребителите** намалява с 0.9 пункта спрямо равнището си от юли, което се дължи изцяло на пониженото доверие сред градското население. Според мнението на потребителите във финансовото състояние на техните домакинства през последните дванадесет месеца няма положителна промяна. По отношение на очакванията за следващите дванадесет месеца подобрение се наблюдава при живеещите в селата за разлика от населението в градовете.

През октомври 2013 г. **оборотът в търговията на дребно**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 6.9% спрямо същия месец на предходната година. Оборотът нараства във всички икономически групи. По-значителен ръст се наблюдава в търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с

26.6%, в търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 25.0%, в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 10.7%, в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 9.8%, в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 9.2%, и в търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 8.8%.

За **индивидуално потребление на населението** през третото тримесечие на 2013 г. се изразходват 63.1% от произведения БВП. Реалното намаление на показателя спрямо съответното тримесечие на 2012 г. е 1.2% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през октомври достига 69.8%, като с оглед на очакваното търсене през следващите месеци се предвижда излишък от мощности.

Бруто образуването в основен капитал през третото тримесечие на 2013 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 1.2%. Относителният дял на тази категория в БВП е 20.4%.

4. Пазар на труда

През третото тримесечие на 2013 г. **общият брой на заетите лица** (на възраст 15 и повече навършени години) е 3 012.9 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 48.2%. В сравнение със същото тримесечие на 2012 г. броят на заетите лица е по-малък с 4.2 хил., но относителният им дял е по-висок с 0.3 процентни пункта.

Безработните лица през третото тримесечие на 2013 г. са 411.6 хил., а коефициентът на безработица - 12.0%. В сравнение с третото тримесечие на 2012 г. броят на безработните се увеличава с 4.7%, а коефициентът на безработица - с 0.5 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през декември 2013 г. 9.8% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През септември 2013 г. **средната работна заплата** е 801 лв. (по предварителни данни), което е с 3.1% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо септември 2012 г. ръстът също е 3.1%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през декември 2013 г. в сравнение с ноември не се регистрира промяна в нивото на **поръчките от чужбина**.

За периода януари - октомври 2013 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 1 134 млн. евро (2.8% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 201.5 млн. евро (0.5% от БВП) за януари - октомври 2012 година.

Търговското салдо за периода януари - октомври 2013 г. е отрицателно в размер на 1 795.8 млн. евро (4.4% от прогнозния БВП за 2013 г.) при дефицит от 2 970.3 млн. евро (7.5% от БВП) за същия период на 2012 година.

Износът на стоки (FOB) за януари - октомври 2013 г. е 18 637.5 млн. евро, като нараства с 1 350.6 млн. евро (7.8%) в сравнение с този за същия период на 2012 г. (17 286.9 млн. евро). Износът за януари - октомври 2012 г. нараства на годишна база с 2.3%. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - октомври 2013 г. е 20 433.3 млн. евро, като нараства със 176.1 млн. евро (0.9%) спрямо същия период на 2012 г. (20 257.2 млн. евро). Ръстът на вноса за януари - октомври 2012 г. на годишна база е 10.1%.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - октомври 2013 г. са 93.6 млн. евро при 166.3 млн. евро за същия период на 2012 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** за периода януари - октомври 2013 г. са 1 053.7 млн. евро (2.6% от прогнозния БВП за 2013 г.) при 1 847.1 млн. евро (4.7% от БВП) за същия период на 2012 година.

За периода януари - октомври 2013 г. **портфейлните инвестиции - активи**, нарастват с 578.0 млн. евро при увеличение от 286.4 млн. евро за същия период на 2012 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви**, намаляват с 369.6 млн. евро при увеличение от 535.0 млн. евро за същия период на 2012 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през третото тримесечие на 2013 г. е положително. **Вносът и износът на стоки и услуги** отбелязват ръст съответно от 7.4 и 8.5% спрямо съответното тримесечие на предходната година.

6. Цени

През ноември 2013 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 1.0% в сравнение със същия месец на 2012 година. Най-голямо увеличение на цените е регистрирано в групата „Ресторанти и хотели” - с 2.1%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през октомври 2013 г. спада с 3.9% в сравнение със същия месец на 2012 година. Цените намаляват в добивната промишленост - с 10.3%, в преработващата промишленост - с 3.1%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 4.9%.

По данни от конюнктурната анкета през декември 2013 г. по-голямата част от промишлените предприемачи не предвиждат промяна в равнището на **продажните цени** през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През октомври 2013 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** намалява от 1.05 на 1.03% в сравнение с предходния месец при стойност 1.56% през октомври 2012 година.

През октомври 2013 г. годишният прираст на широките пари (**агрегат М3**) е 9.5% при 8.1% през септември 2013 година. В края на октомври т.г. те са 65.659 млрд. лв. (82.6% от прогнозния БВП) при 65.218 млрд. лв. към септември 2013 г. (82.1% от БВП).

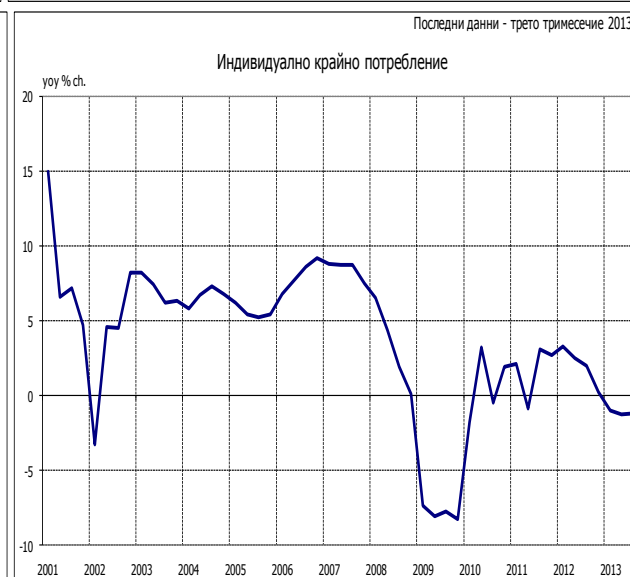
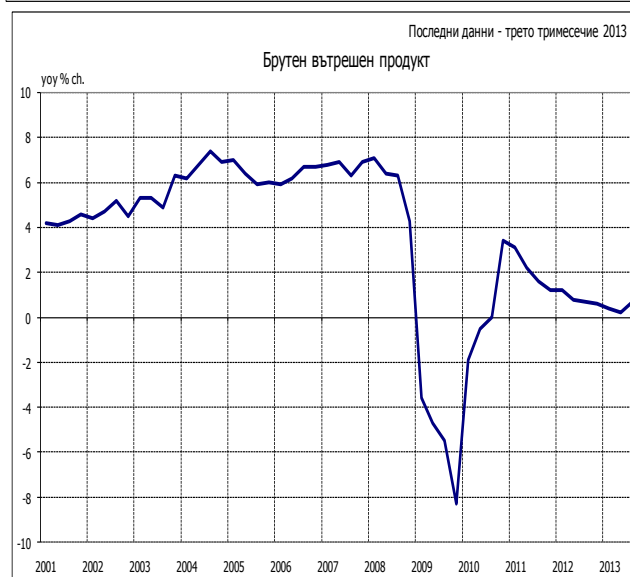
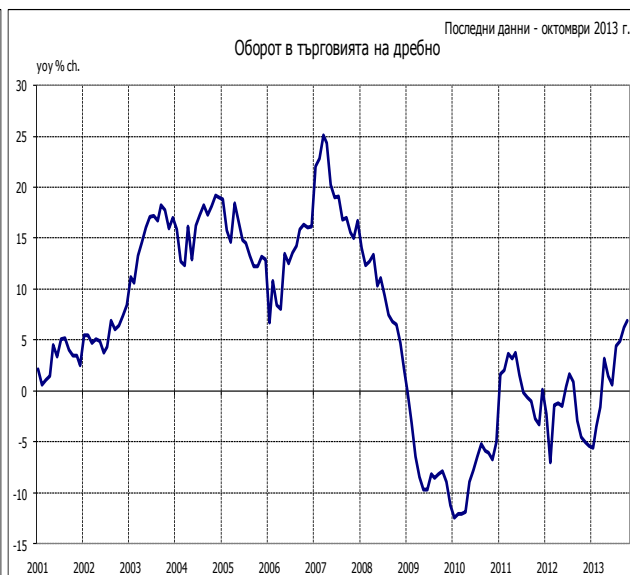
Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през октомври 2013 г. възлиза на 53.656 млрд. лева (67.5% от прогнозния БВП за 2013 г.). Кредитите за Нефинансови предприятия се повишават с 1.4% на годишна база през октомври т.г. (1.4% ръст през септември 2013 г.) и в края на месеца достигат 35.117 млрд. лв. (44.2% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.540 млрд. лв. (23.3% от БВП) в края на октомври 2013 година. Спрямо същия месец на 2012 г. те намаляват с 0.6% (0.6% годишно понижение през септември 2013 година).

През октомври 2013 г. **обменният курс на лева спрямо долара** намалява в сравнение с предходния месец - от 1.46 на 1.43.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

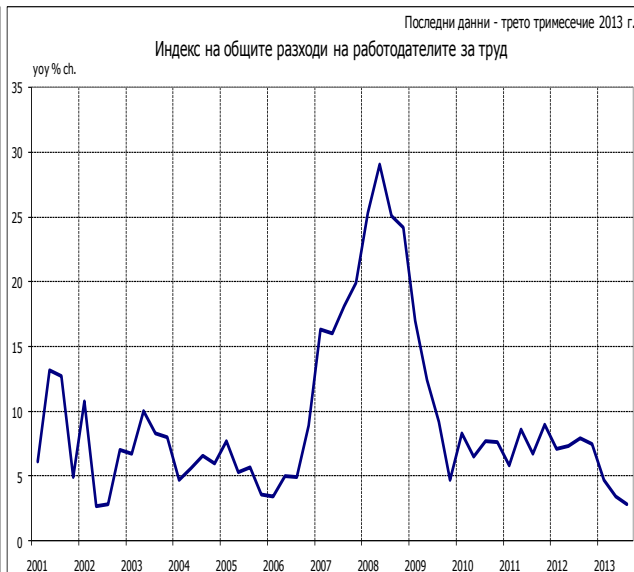
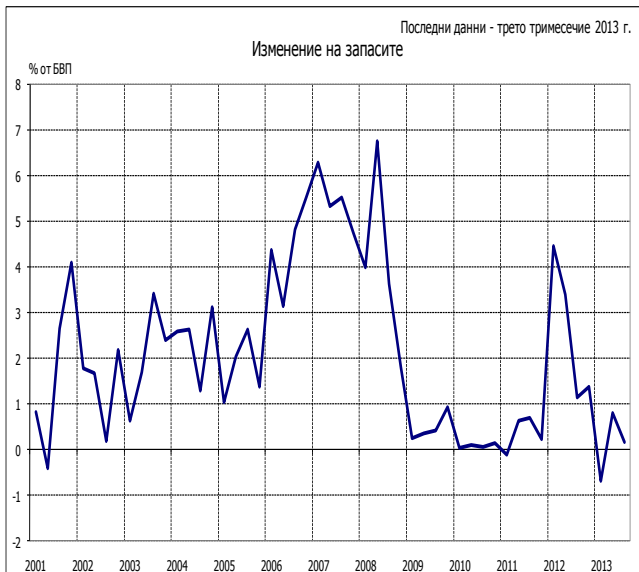
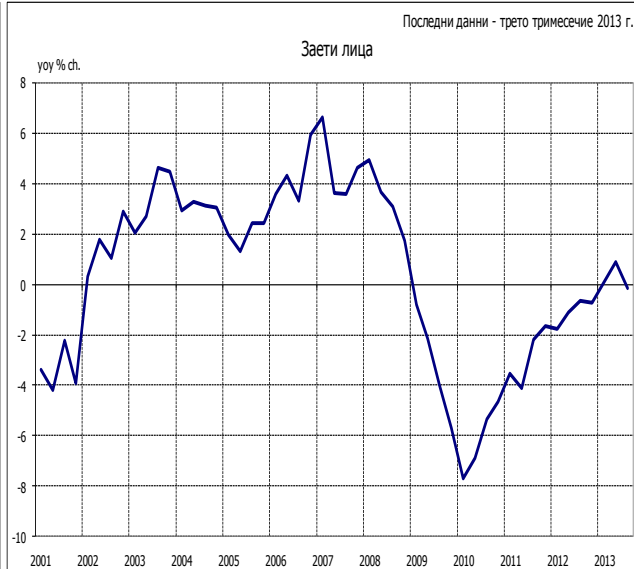
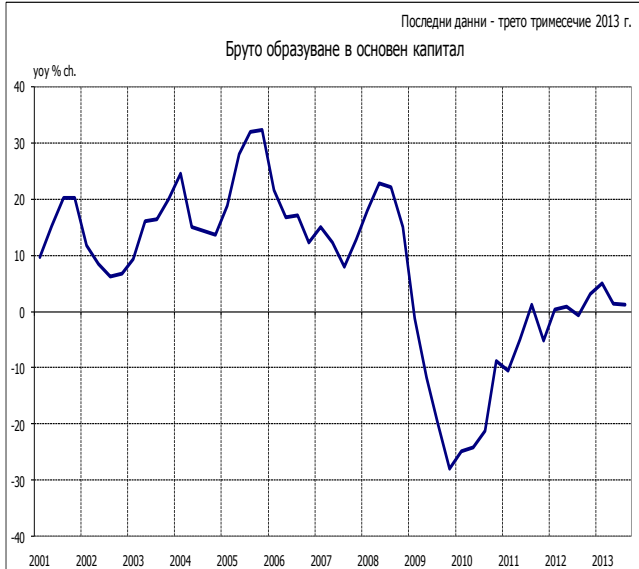
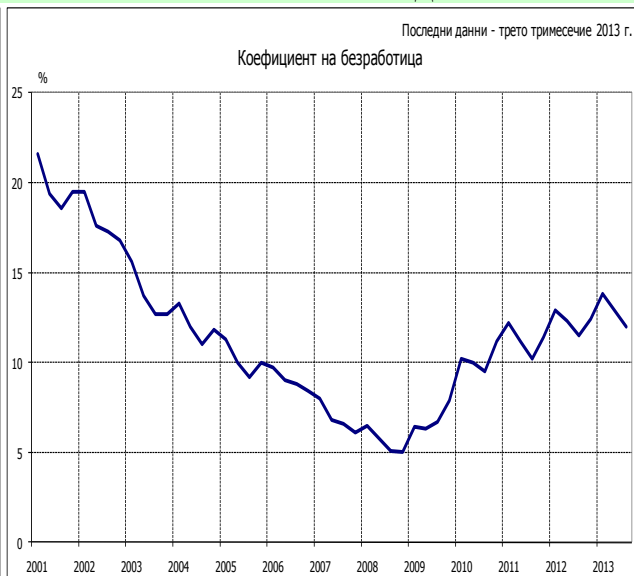

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

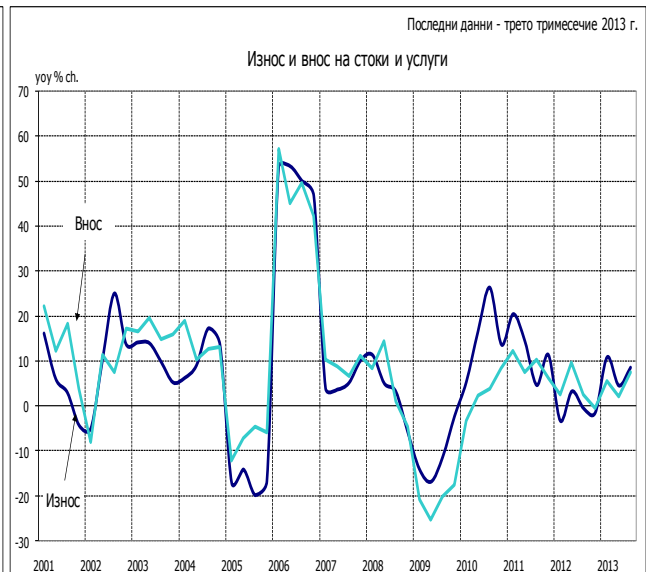
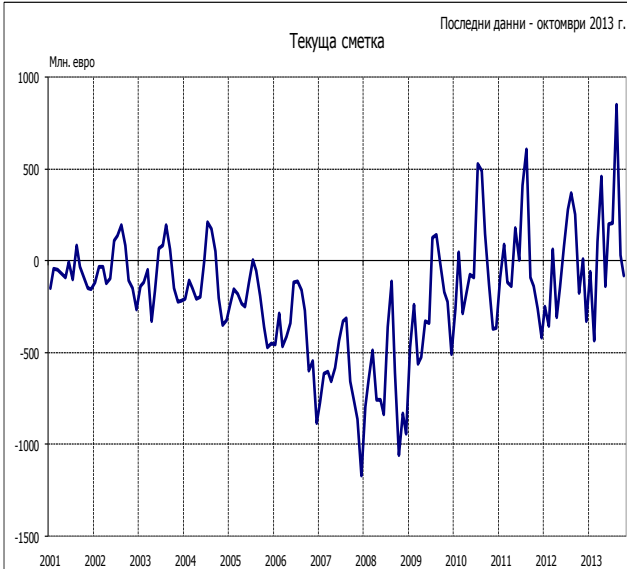
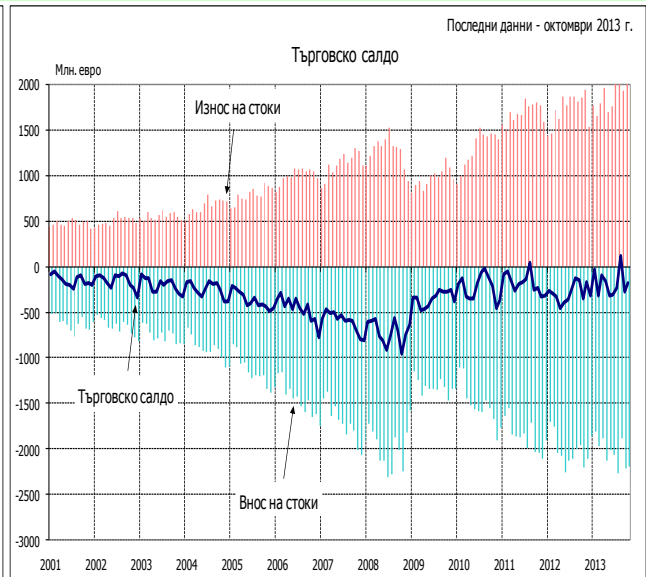
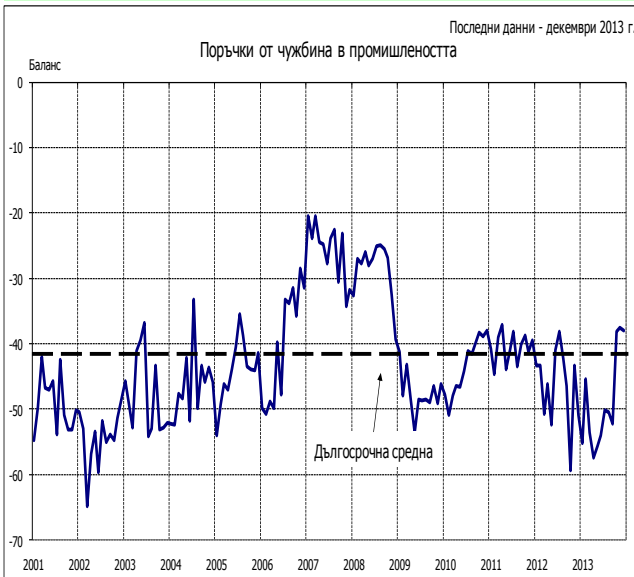
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

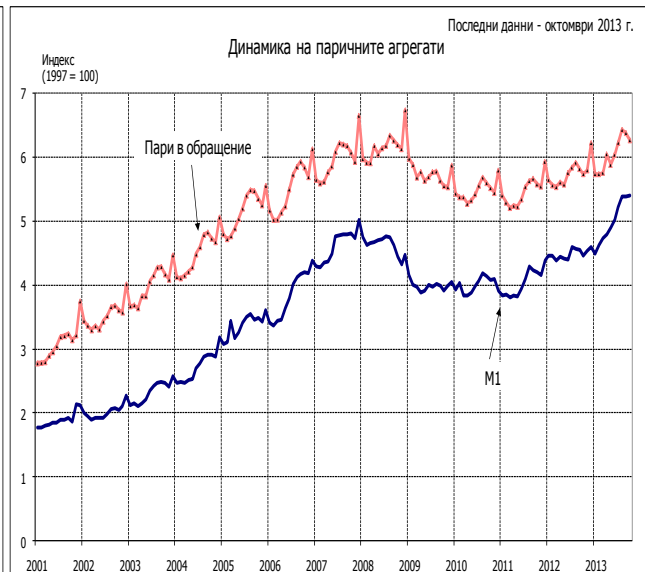
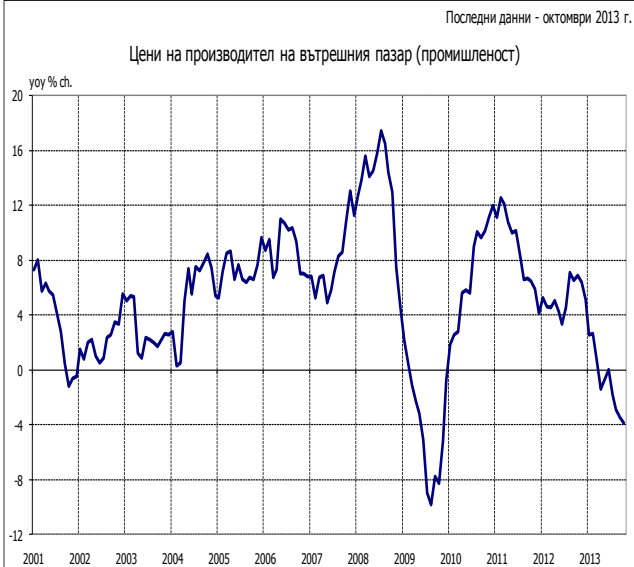
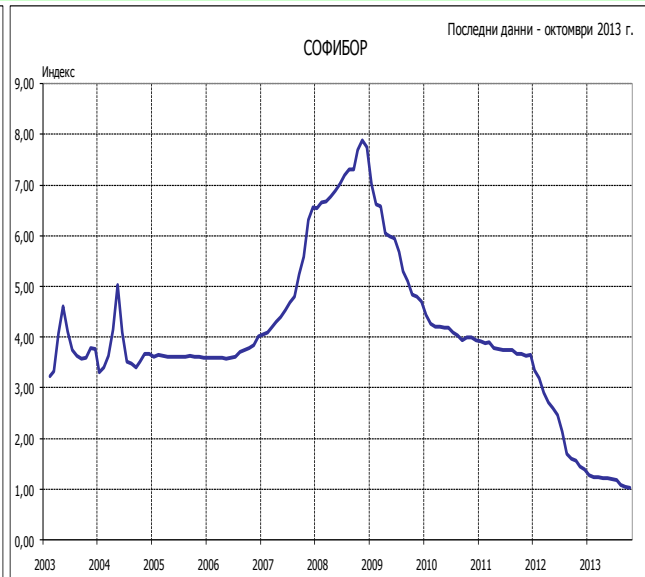
Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологически бележки			
№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак)	НСИ
1.2.	Промишлено производство	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни (2010=100)	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни (2010=100)	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.)	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	V % от БВП	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (2010=100)	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	МЗ	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ